

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.— Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmerno. Pojedini brojevi stote 20 para, a zastavni para 30.

Pitanja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti, pitanja za uvrstite, uz koja nema prilične preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćeni se pisma ne primaju. — Pisma i novice treba šaliti Ureda Objavitelja Dalmatinskog u Zadru.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Izvještaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ. 17. Službeno se javlja:

17. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Na jugo-zapadnoj fronti nije bilo borbe djetelnosti vrijedne spomena. Odbijajući jedan letjelički napad na Trento, natporučnik Navratil obori jednu englesku oficirsku letjelicu, te tim odnije svoju osmu pobjedu u zraku.

Arbanija:

U Arbaniji odbijen je napad više talijanskih eskadrone na naše pozicije u oblaku Semenija.

BEČ. 18. Službeno se javlja:

18. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Na talijanskoj fronti mjestimice živahan artijski boj.

Arbanija:

U Arbaniji nije se ništa osobito zabilo.

BEČ. 19. Službeno se javlja:

19. augusta 1918.

Talijansko bojište:

Osjećeni su na Piavi talijanski izvidnički zagoni.

Doglavljač generalnog štaba.

Izvještaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN. 17. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 17. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Skupina vojske nasljednika prijestola Ruprechta:

Izmegju Ysera i Ancre borbeni djelatnosti poraste u nekim odsjećima. Neprijateljski zagoni kod Vieux Berquinia i sjeverno od Ancre bježu odbijeni.

Vojna skupina generala Boehna:

Neprijatelj preduže nanovo jakih napada s obe strane Roje, koji se protegože prema sjeveru do jugo-zapadno od Chaulnesa a prema jugu do sjevero-zapadno od Lassignya. Sve jednako ponovljeni juriši Francuza i Kanadaca propadaju potpuno. Francuzi pretrpeši iznova najtežu gubitaka. Neprijateljski napadi kod Hallu-a skršiće se pred našim linijama. Težiće jučerašnjeg napada bilo je s obe strane Avre. Kod Goyencourta neprijatelj stiće prijelazno prema Roje nešto zemljišta.

Ipak naš protunapad na putu Amiens Roje uzbi neprijatelja. Ono što još ostade u posjedu neprijatelja bi obnoć preteo.

Južno od Avre ponovljeni francuski napadi razbijaju se sasvim pred našim bojnim linijama. Naša artijska vatra slobomi snagu neprijateljskog juriša južno od Beuvraignesa; samo na nekim mjestima zametnuće se pješacki bojevi, u kojima uzbismo neprijatelja. Bilo je jake letjeličke djelatnosti.

O naagrijivanju hrvatskog jezika.

S tim natpisom priplojio je I. M. (Miljetić?) u 8. svasku „Nastavnoga Vjesnika“, koji je netom izšao zajedno sa svakom devetim i desetim člančićem, koji je i po sadržini i po obliku gorak. Ali gorčina onih pojava, što ih pisac iznosi i ocjenjuje, ne može da ne pobudi ogorčenja u hrvatskog čovjeka, koji jezično hrvatski osjeća, pa zato pisac potpuno razumijemo; a što se on ne žača, da svoje ogorčenje i javno posvjedoči, nije njegova krvnina nego se naprotiv mora pojaviti. Zato i prenosimo ovaj člančić, a krajnje je vrijeme, da se napokon oni, na koje je upućen, osvijeste, jer oni, kojima je tako često na jeziku patriotizam, moraju najprije dokazati svoj patriotizam najmanje time, da ne nagrijuju svoga jezika.

Uz to postoji opasnost, da će našim ljudima, koji jedino ili najviše čitaju samo hrvatske novine, uopće ponestati smisla za ispravan materinski jezik, čemu nam je svjedokom žalosna pojava, da i u časopisu što više nailazimo na jezične nagrade, koji prije malo godina ne bismo mogli bili nigoje nači. Tako n. pr. u istoj rubrici „Nastavnog Vjesnika“, u kojoj je priplojio člančić gospodina I. M. čitamo školsku 48 školsku kupelju. Takvih stvari čitamo svaki dan u novinama, a sad eto s užasom razbijamo da nepoznavanje sintaktičkih pravila o brojkama i dalje seže. Kao da je hrvatskomu jezičnomu osjećaju uopće nužno da tek iz sintakse nauči, kad

nost nad bojištem. Iz eskadre koja je napala bombama Darmstadt obolene su četiri engleske velike bojne letjelice.

BERLIN. 18. Wolff Bureau javlja:
 Veliki glavni stan, 18. augusta 1918.

Zapadno bojište:

Jučer neprijatelj nastavi svoje napade s obe strane Avre. Jako poduprit artilerijskom i oklopničkim zagoni se ranim jutrom duž cesta što vode iz Amiensa i Montdidiera u Roje. Oklopnička bježu razmrskana hicima ili prgnata da se vrati natrag. Pješadijski napadi koji zatim nastave bili su ubijeni.

Kod i južno od Beuvraignesa, gdje neprijatelj dana 16. o. m. šest puta uzalud napade, propadoše njegovi ponovljeni napadi. Novečer artilerijski boj iznova jako poraste i protegnu se do sjeverno od Chaulnesa i jugo-zapadno od Nogona. Sjevero-zapadno od Chaulnesa neprijateljski su napadi odbijeni. Neprijatelj se po više puta zagoni s obe strane Roje, između Beuvraignesa i Lassignya; napadi mu se skršiće pred našim linijama. Bojevi razumije se po sebi, u biranju svog kralja Doljaci moraju da imaju odlučan glas; međutim da to pravo da slobodno biraju kralja. Doljaci ne smiju da vrše na način, koji bi bio u opreci sa životnim interesima naše monarhije i Dijemačke. Ostala pitanja koja se tiču polja državnosti najprije će ih Austrija-Ugarska i Dijemačka megijusobom pretrasti, zatim će ih obrisati sporazumno s Poljacima.

I u svim ostalim pitanjima, koja rat nameće, sporazum bio je potpun. Rat se nastavlja, jer to naši neprijatelji hoće, jer oni sve jednako teže za osvajanje, te naročito Austriji-Ugarskoj prijeđe da jej oteti neke provincije, šta više, da će je raskomadati. Nacela što ih je iznio ministar spoljašnjih posala Burian prigodom pre ponude mira, te ih u svom programu dana 16. jula 1918. nanovalo precizovao, a u kojima on izjavlja, da on ne ustaje protiv poznate četiri Wilsonove tačke, i da naša spremnost na mir dopušta da se o svačemu rasprije, samo ne o nepovredivom vlastitom posjedu, to su još i danas načela, što ih naš ministar spoljašnjih posala zastupa i što i njemačke vlade usvaja. Vezda spremni na prihvatljiv mir, dva su saveznika sve jednako neuskolebljivi u odlučnoj volji da, ono što je njihovo, odbrane do kraja. Srednje vlasti drže u isto vrijeme, da je njihov najveći zadatak doći do časnog mira, te ne propustiti nikakvog sredstva, nikakvog puta da taj cilj postignu.

Još o sastanku N. V. ces. i kralja Karla sa N. V. njemačkim carem.

„Fremdenblatt“ o pregovorima u velikom njemačkom glavnom stanu.

BEČ. 19. „Fremdenblatt“ piše: Na skorašnjim dogovorima u njemačkom glavnom stanu izmijenje se i do kraja se pretresače nazori o svima glavnim pitanjima. Kako već javismo, postigla se potpuna složnost o pravcima kojima se ima udariti. Osnovna načela razvije se na detaljnijim vijećajima, koje će u naškoriće vrijeme započeti. To najprije vrijedi za poljsko pitanje. U Austriji-Ugarskoj davno se držalo načela, da konično rješenjem tog pitanja mora se da zbije u skladu s interesima središnjih vlasti, koje svojom krvlju oslobodiše Doljake, ali da se pri tome treba, koliko je samo moguće, odazvati željama poljskog naroda. U tome postigla se složnost i na dogovorima u njemačkom glavnom stanu. Prema tome, razumije se po sebi, u biranju svog kralja Doljaci moraju da imaju odlučan glas; međutim da to pravo da slobodno biraju kralja. Doljaci ne smiju da vrše na način, koji bi bio u opreci sa životnim interesima naše monarhije i Dijemačke. Ostala pitanja koja se tiču polja državnosti najprije će ih Austrija-Ugarska i Dijemačka megijusobom pretrasti, zatim će ih obrisati sporazumno s Poljacima.

I u svim ostalim pitanjima, koja rat nameće, sporazum bio je potpun. Rat se nastavlja, jer to naši neprijatelji hoće, jer oni sve jednako teže za osvajanje, te naročito Austriji-Ugarskoj prijeđe da jej oteti neke provincije, šta više, da će je raskomadati. Nacela što ih je iznio ministar spoljašnjih posala Burian prigodom pre ponude mira, te ih u svom programu dana 16. jula 1918. nanovalo precizovao, a u kojima on izjavlja, da on ne ustaje protiv poznate četiri Wilsonove tačke, i da naša spremnost na mir dopušta da se o svačemu rasprije, samo ne o nepovredivom vlastitom posjedu, to su još i danas načela, što ih naš ministar spoljašnjih posala zastupa i što i njemačke vlade usvaja. Vezda spremni na prihvatljiv mir, dva su saveznika sve jednako neuskolebljivi u odlučnoj volji da, ono što je njihovo, odbrane do kraja. Srednje vlasti drže u isto vrijeme, da je njihov najveći zadatak doći do časnog mira, te ne propustiti nikakvog sredstva, nikakvog puta da taj cilj postignu.

Poklon feldmaršala N. V. Cesaru Karlu

U subotu je u Reichenau, u skladu s ozbiljnošću vremena, imala proslava rođendana Njegoševog Veličanstva u obiteljskom krugu vrlo jednostavno, ponajviše vojničko obilježje. Došlo je vladar već ujutro primio čestitke svoje porodice, oputila su se Dijihov Veličanstvo s djeicom i pratljinom, s nazornim feldmaršalima i kandidatima za red Marije Terezije u dvorsku kapelicu u Wartholzu, gdje je bila svečana misa. Nakon službe božje primio je cesar i kralj čestitke dvorskih dostojanstvenika i generalnih pobočnika, kao i načelnika u Reichenau-u. Vladaru se poklonile i podčasnička depucacija runolinsatoga zbara, što ga je cesar kao

Naše novine doniješte mnogo vijesti i čitavim članakima iz ruskih novina, ali prevedenih iz njemačkih novina. Nije velik grijeh, kada njemački novinar ne osjeća rod u bugarskoj riječi „sobranje“, pa je sklanja kao die, der i das Sobranje, ili kada piše „nach dem Rjetesch“, nego je prava sramota, da Hrvat piše: uređništvo Novoga Vremja, Trubelzko, „osobito su zanimljivi izvođi Odeskaje Pošte“, „intrige dopisnika Novog Vremja, „u Ruskoj Slovu“, Gorkijev (list), „Trockiju (odgovori, Trockov referat)“. Ako se Beč i u Pešti drže nas za sumnjuće ljudi u veleizdajnike, koji gledaju prema Moskvi! Kakovi božji panslavisti, kada eto znajuće zamjenjeno domaćim riječima. U našem jeziku sve vrvi tujim riječima i frazama, u posljednje vrijeme kada da se drži za krepost književničku pisanju što rješavaju, osobito u sintaktičkom pogledu. Kolo vode naši novinari, a naši su pak oni u Zagrebu. Ne ču reći, da su svi jednaki, ama većinkom većinom jesu. Pretpostavim sam na 4 hrvatska dnevnika i na jedan njemački iz Graca, no moram reći, da se kolebaju: ne bih li se obrekao većine hrvatskih, jer mi je njemački list jezično razumljiviji premda se ne slazem s njegovom tendencijom. U njemačkom je sve jezgrovio i jasno, dok je u hrvatskom prijevođu (naši novinari naime prevedu najviše s njemačkog!) vođen slog, zamršen, razvunjen, kašča i nerazumljiv, jer možda hrvatski novinari ne zna dobro ni hrvatski ni njemački, pa premda se ne razumeju. Tako je i u zagrebačkim knjigama upamtiti, ne treba ali zaboraviti, da ali uzmognes; povijest na strani (u spoljašnjosti) i u Hrvatskoj; bavi se sa najplementirijim idealima; hujuci, g. mn. mislioca, nerazlikovanje glasa i ē i ī, kraj ovih institucija još i raznih drugih, prevezen, odnešen. Toliko sam ovakih krupnih grijeha naših žurnalista nazazio da sam ozlovljen na ovok i prestao održavati bilježiti.

Znanje je novinarsko doista teško, no i od novinara u srcu hrvatsiva ipak zahtijevamo, da

naslijednik prijestola za proljetne ofenzive 1916 vodio pobjedi protiv Italije. Podčasnici su uručili cvjetno pozdravlje iz tiroških brda. U 11 sati sabrali su se feldmaršali nadvojvoda Fridrik, nadvojvoda Eugen, grof Conrad-Hötzendorff, barun Kövess, barun Rohr i barun Böhm-Ermolli, kao i poglavica glavnog štaba general-pukovnik barun Arz, da previšnjemu ratnomu gospodaru uruče maršalski štap kao dar obrambene sile. Feldmaršal nadvojvoda Fridrik pozdravio je pri tomu cara i kralja ovom besjedom:

„Vaše Veličanstvo! Premilostivi gospodaru! Kao lani, zvezke ratnoga oružja još danas se ori o rođendanu Vašega Veličanstva, dok se srca svih ratnika u molitvi ujedinjuju za svojega vrhovnoga vojskovođu. U ovom trenutku smijem ja, kao najstariji feldmaršal, da uručim i rastumačim čestitke i želje, što ih šalje vojska i mornarica. Kako mi vojnici prijamo u Vaše Veličanstvo, s kakovim smo velepočitanjem i ljubavlju prodahnuti prema našemu premilostivom ratnomu gospodaru, to je moglo Vaše Veličanstvo tisuću puta čitati iz očiju svakoga pojedinoga ratnika. To su bezbrojni junaci svojom krvlju dokazali. Neka bude skroman znak ove nepokolebitive vojničke vjernosti i odanosti, kad obrambena sila ovim po meni podstire Vašemu Veličanstvu najpokorniju molbu, da primi maršalski štap, što ga je ona namijenila. Zauvijek počivao blagoslov božji na ruci, koja će u buduće nositi ovaj štap! Sjetilo se vaše Veličanstvo svaki put, kad god baci oko na ovaj simbol vrhovnoga vodstva, da su stotine tisuća hrabri muževa kako u prošlosti, tako i za svu budućnost uvijek spremne, da daju za cesara, kralja i domovinu svoje najbolje prema staroj vojničkoj rečenici: Vjerni do smrti!“

Vladar je duboko ganut primio maršalski štap iz ruku nadvojvode feldmaršala, a zatim sâm glamom uručio žene vojske njenom prvom maršalu štap ovim riječima:

„Srđana Ti hvala, dragi striče, za Twoje riječi. Zahvaljujem Mojim u ratu prikušanim maršalima, potporjima krune, na tomu, što su mi uručili maršalski štap, znak najvišeg vojničkoga dostojanstva, nejmilji sam svakoga hrabrog vojnika. Nerazdrživo nas je sve svezalo ovo teško doba: od cara i maršala do pješaka. Nerazdrživo vojujemo svu za slavu male domovine, jedan za sve, svu za jednoga, nerazdrživo slijedimo za sva vremena. U ovom osjećaju najhbarje urednik i mornarica prvom maršalu, koji ih je u noćurnije doba vodio u borbi i pobedi, ovaj maršalski štap, njemu, koji ne krene ni u nejtežim časovima, čvrsto vjerujući u silu i nepovredivu cjelokupnost države! Individuel ac inseparabiliter — tako je bilo, tako će biti za svu vremena.“

Maršalski štap, koji je uručen vladaru, jest štap preuzeven crvenim baršunom sa zlatnim logom. Jedan je kraj ukrašen austrijskom carskom krunom, a drugi ugarskom krunom. Pod runama se čitaju posvete: „Svojemu previšnjemu ratnomu gospodaru i slavodobitnom vrhovnom vojskovođu u znak svoje harnosti vjerna vojska 1918.“ — Maršalski štap, što ga je primio nadvojvoda Fridrik iz česarevih ruku, isto je tako obložen crveni baršunom, jedan kraj je ukrašen austrijskim

pozna svoj jezik, da piše ispravno. Nijesu ni urednici svemu krivi. Nemaju spremnih i uporabljivih

Bi bila je procesija iz
Diošanu, kojoj je ta-

oslavljen je u Splitu
v misa na obali pod
nasno. Bila je cijela

ons. Ivanšević. Pri-
p. dr. Carić sa mons.
ne posade pl. Halsle-
mam, savjetnik upra-
vni, germanski pod-
spogja. Preko cijele
eta. Vojska je zatim
komandantom pukov-

kalna služba u ka-
stavnici sviju vlasti

je značajnu pro-
sa gledišta kršćan-
i govoru je istaknuo

dara koji je toliko
omenio je, da je iz
abere, da on čeze
u monarhiji, ali da
nutrašnje sile. Sva-
rice, da svu narodi
iskupova propovijed

litva za Dijeg. Veli-
čada i na obali.

biskupa dr. Carića
i predstavnici vlasti
dravio papi i cesaru

Vijesti

grob Attems

Zadra, preko Rijeke,
ovanje.

postolsko Veličanstvo
a o. g. premilostivo
zulu ad pers. Dr Du-
red željezne krune
istobinu.

postolsko Veličanstvo
a o. g. premilostivo
majstoru Petru Eraku
anske zasluge trećeg

ovome Alfred Rossi
i civilne zasluge IV.

laštenja podijelio je
ustro-ugarske banke
nu za osobito pa-
ratnih zajmova za

naknou je tehničkog
razred čina.

akademije-pionirskog
i Škola Ledwinka
prvi kod saper. ba-
ter. bat. br. 42. te
Beč Guido Medin,
dana 1. septembra

ništveni koncepcisti:
pot. poglavarstvo u
tskoga na kot. po-
Urtić iz Supetra na
u a Fridrih Menac
vo u Supetu.

službu.

io je u konceptu
službe svršene pra-
Simuna Katalinića
služi kod Namje-
poglavarstva u Ma-

časnog gragjan-
Simi Mazzuri.

in predana di-
da Zagreba našem

Diplomu je ukusno
se spominju za-
janina i zaključak
a o njegovim za-

ešena.

a prijedlog kr. drž.
im zaključkom od
kazneni postupak
na § 83. k. p. da

nastavi. Odate
la ispostavljenia ni
otpada podo udar
ja je bila prošle
ješena tako, te je

elič bio tek žrtva

gosp. dr Albert
dezelne bolnica u
om Viđom Sritof-
tanu.

irk Grgić vjen-
inom Macchiedo-

Javna dražba konja.

Ratno ministarstvo javlja da su uzeti u zakup
pašnaci, na kojima će se oporavljati konji, koji su
s polja, ili iz zalogija, ili iz konjskih bolnica poslani
da se na dražbi prodaju. Budući da će ovi konji
dolaziti na dražbu bolje ugojeni, to spomenuto mi-
nistarstvo javlja, da se više neće davati konji kao
naknada za one koji su na dražbi nabavljeni pa su
za tri mjeseca uginuli ili ih se moralo ubiti. Jedino
se ti naknadni konji mogu davati onima, koji su
slabe i zbog toga propale konje na dražbi nabavili
prije 1. augusta o. g.

Srđoboja u Hvaru.

U zađnje se vremje pojavila u Hvaru srđo-
boja sa neobičnom žestinom. Ipak se je nadati da će
oštrom provedbom zdravstveno-redarstvenih mjeru,
ustanovljenih intervencijom bakteriologa dr. Neut-
manna i tačnim opsluživanjem sa strane hrvatskog
gragjanstva narediće izdatih od zdravstvene vlasti
poći za rukom uspješno suzbili ovu nemu bolest.

Kako izvještuje kotarsko poglavarstvo u Hvaru,
iz matice umrlih proizlazi, da je od početka ove
godine do 8. ovog mjeseca umrlo u gradu Hvaru
49 osoba. Od ovih preminulo je od srđobolje 9; a
baš u ožujku 1., u srpnju 5., a u kolovozu 3.; od tu
berkuze 12, od starosti 8, od drugih bolesti 20.
Prvi se služaj srđobolje pojavio na 20. ožujku,
te je do 8. ovog mjeseca prijavljeno i liječnički usta-
novljeno ukupno 84 slučaja.

Dalmatinska djeca u Hrvatskoj.

U petak je stiglo u Zagreb 50 djece iz okolice
Splitske i Zadra, a u neđelju dolazi 50 djece u Su-
nju i to preko Knina i Prijedora.

U subotu u jutro je otputovalo šestero djece
iz Šestanovca na prehranu u Hrvatsku. Pridružuju
im se 1. djeiecte u Kaštel-Staromu, 19 u Lećevicu, 6 u
Prgometu, a 1 u Perkoviću. Prati ih učitelj Mara-
sović i učiteljica Carić.

Javljaju iz Dubrovnika: Ovi dana otputovala
će prvo 12 siročadi na prehranu u Hrvatsku. Prati
ih O. Jurić.

Collegium Ragusinum.

Kako «Prava Crvena Hrvatska» doznaće, po-
sebni je odbor gragjanica sa općinskim upraviteljem
g. Ivom pl. Čega na čelu, upravio molbu č. k.
vojnog vlasti, da bi ustupila, pa bilo i privremeno,
stari Collegium Ragusinum za odgojni zavod, u
kojem bi se učila u raznim zanatima, mlađost iz
cijelog dubrovačkog kotara.

Zgrada je prazna, a u svoje vrijeme bilo je
rečeno, da po suđu kompetentnih faktora i ne od-
govara svrsi, za koju je u zađnje vrijeme bila na-
mijenjena.

Poštanske vijesti.

Poljski privredni paketni poštanski saobraćaj
obustavljen je za poljske poštanske urede: 248,
438, 527, 618 i 639.

Iskaz

o dobrovoljnim prinosima predanih od stranaka kod
ovog poglavarstva u Hvaru pridromom izdanja pu-
tnih isprava na korist fondova «ratna skrb»:

Salata Mate, Pitve 16 — Šašunić Santo, Vrboska 2
— Šeranin vit. Topić, Vis 15.68 — Iđem 15.12 — Carić Jakov
pok. Marina, Svirče 1 — Dančević Ante, Jelsa 1.84 — Ruže-
vić Bartul i Petar, Jelsa 2.88 — Božiković Marko pok. Jure,
Vrboska 1 — Miličić Ivan pok. Ivana, Brusje 1 — Carić Ivan
pok. Jakova, Svirče 1.20 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Gaja, Vis 11.20 — Devlajović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1.52 — Mardešić Franjo, Vis 1.80 — Prof. Don Ivan Kasan-
ović, Hvar 2 — Hrasta Bašić i Doma Pandol, Brusje 2 —
O. Pijo Maroević, Starigrad — 80 — Prof. Niko Moscatello,
Dol 4.84 — Gabelli Ljubića, Vrboska 1 — Gabelli Tereza
Vrboska 1 — Čaratan uđ. Ante, Pitve 1.68 — Zanković Paval,
Jelsa 8.16 — Mardešić Adele, Vis 2.16 — Marasović Ružica,
Vis 11.20 — Bradačanović Petar pok. Andrije, Selca 1 — Fredotović
Ante pok. Vička, Starigrad 3.96 — Tabak Ante Jurjević, Pitve 4.96 —
Ivanović Perina pok. Ludviga, Starigrad 2.16 — Novak
pok. Jakova, Svirče 1 — Miličić Jurka kćer Luke, Brusje
1 — Slavčić Šimun Šimunović, Vis 5.36 — Mardešić Niko, Vis
1

OPĆINSKA ŠTEDIONICA u OBROVCU

Ulošci : 31 jula 1918 K 368.222:70

Ukamaće uloške koncem svakoga polugodišta sa

5% čistih

Za uloške jamči općina obrovačka sa svom poreznom snagom i cijelom svojom imovinom.

Pod državnim je nadzorom.

Uživa popularnu sigurnost, te se po tome primaju na priplod maloljetnički, sirotinjski i crkveni polozi.

Rentovni porez plaća štedionica iz vlastitog.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

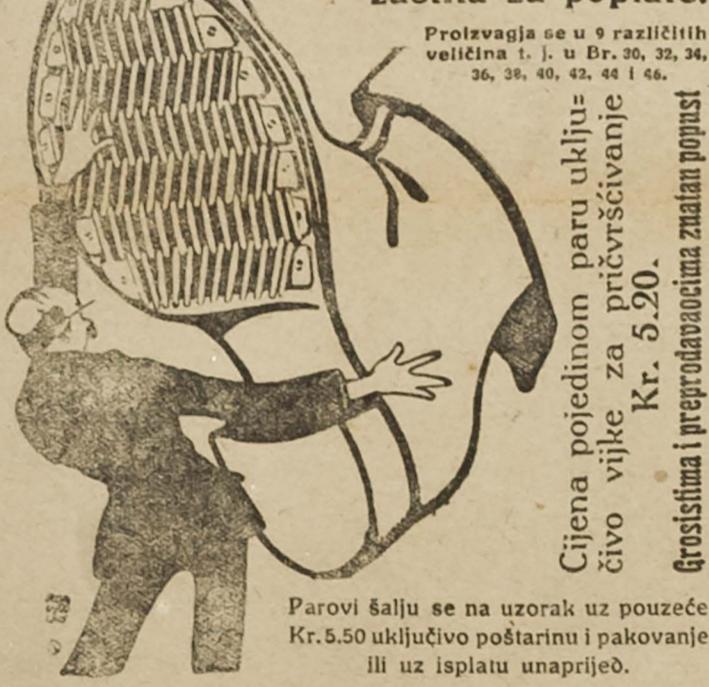
Zastupstva za špeditorske poslove: Zadar, Split, Sarajevo, Dubrovnik, Kotor, Trst, Rijeka, Prag, Drinopolje, Aussig, Beograd, Braila, Brno, Buchs, Budimpešta, Carigrad, Hamburg, Lindau, Rotterdam, Solun, Frankfurt, Beč.

Preuzimlje narudžbe svakovrsnih pečata iz gume i mjeri za pečatni vosak uz tvorničku cijenu. Brza izradba.

Interesantna novost!

za sve postolarnice, postolare i t. d. uklanja sve
mane drugih zaštitnih i nadomjesnih poplata
Gibljiv-elastičan poplat od pletene željezne žice
nevidljiv pričvršćen na postol. Tih, lagan hod.
Duzanje isključeno. Može se lako pribiti i
odalečiti nakon istrošenja.

Najbolja, najtrajnija
zaštita za poplate.

Proizvaja se u 9 različitih
veličina 1. j. u Br. 30, 32, 34,
36, 38, 40, 42, 44 i 46.
Cijena pojedino paru uklju-
čivo vijke za pričvršćivanje
Kr. 5.20
Grositima i preprodavacima znatan popust.

Isključiva prodaja za Dalmaciju, Bosnu-
Hercegovinu i Istru kod tvrtke
BRAĆA KLEIN - ZADAR (Dalmacija).

Traži se načnik za
tiskaru.

Cercasi apprendista per
tipografia.

Fratelli Mandel & Nipote

BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici
Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di
giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2
del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provi-
vinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o
4% della Banca Commerciale di Budapest. —
Lettere di pegno della Cassa di risparmio di
Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro
al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della
Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore
all'usuale tasso d'interesse.
CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate
mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874
Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.
Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ.
Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.
Credito Mobiliare Aust. 1858. Vincita princ.
Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.
Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita
princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.
Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale
f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed
Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate
mensili di Cor. 6. Single cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto
Corrente, con restituzione senza preavviso, verso
un interesse annuo di 4%.

RILASCIÀ Assegni bancari sulle principali piazze
d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni
d'incesso, versamenti e simili richieste dei
propri clienti, senza alcun spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro
la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle
condizioni generalmente stabiliti.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita,

Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Acetilenski lampi i gorila (beccucci)

= osobito u aluminium za risanje =

Kartica za mastiti robu
svake vrsti i boje.

Sapuna za pranje komad Kr. 2.50.
Sapuna od mirisa " " 3.50.
Cetaka (Bruškina) " " 3.20.

ZASTUPSTVO - ZADAR
Poštanski pretinac 74.

Naklada školskih knjiga i dopisnica

Skladište papira i kancelarijskih potrepšina

MERCUR & Nikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 12 do 30 h. — Školskih
potrepština osobito Zadačina. — Listova, Kuverata i Računa štampanih
za trgovce. — Feldpost 1000 komada Kr. 12.—. Cigaretnog papira: Waldes
II. 100/80 Kr. 16.— I. 100/60 Kr. 18.— Special (kao Job i Club) 100/100
Kr. 17.— Samum II. 120/80 Kr. 18.— Fotografskih notrenština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Emallirani tablice
za groblje
sa i bez fotografije

„MAGNET“

žepne lampe
svijetle bez baterije.

= za danas i za urede. = Električna Baterija K 3.
komplet K 6.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73X50, Kruna 3.50.
Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 " /m.

POTPLATE od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

Oglas.

Općinska štedionica u Ben-
kovcu ukamaće sve štedio-
ničke uložke od 15. prosinca
1916. do daljnega sa 4% (četiri
posto) čisto, što se ovime do
sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Modre galice 98%

prodaje na malo i na veliko
Aleksandar Kovačević - Zadar
na staroj obali (magazin Tripolić).

„BLANKA“

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok
zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi buđe unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata
sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.